

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ДП «Малинський лісгосп АПК»

ЖОКАП «Житомироблагроліс»

Петро ПЕВСЬКИЙ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами моніторингу стану особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗ) ДП «Малинський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» за 2025 рік

1. Мета та обсяг робіт

Моніторинг проводився відповідно до вимог стандарту FSC-STD-UKR-01.1-2024, на підставі затверджених *Методичних вказівок з моніторингу стану ОЦЗ*. Метою дослідження було визначення динаміки стану природних цінностей (категорії ОЦЗ 1–6), виявлення тенденцій зміни біорізноманіття та оцінка ефективності заходів, передбачених *Стратегією режиму господарювання на територіях, які мають ОЦЗ*.

Польові обстеження проводилися у липні–вересні 2025 року на території всіх лісництв підприємства. В роботах брали участь спеціалісти лісового відділу, лісопатологи, лісничі, помічники лісничих.

2. Загальна характеристика території

Територія підприємства розташована у північно-східній частині Житомирської області в межах Коростенського адміністративного району. Основні типи лісів — березові, вільхові, соснові насадження на дерново-підзолистих і піщаних ґрунтах.

Загальна площа лісового фонду — 24,9 тис. га, з яких 1,4 тис. га мають статус ОЦЗ різних категорій.

3. Категорії ОЦЗ і стан цінностей

ОЦЗ 1. Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях.

- Виявлено ряд підтверджених локалітетів охоронюваних видів флори (зокрема *любка дволиста*, *лілія лісова*, *булатка довголиста*, *гніздівка звичайна*, *коручка морозниковидна*, *осока Буксбаума*, *плаун колючий та інші*) та декілька видів фауни (*видра річкова*, *вусач мускусний*, *підорлик малий і інші*).

- Порівняно з 2024 роком спостерігається стабільний або слабопозитивний тренд — кількість особин у більшості популяцій не зменшилася, у трьох випадках зафіксовано природне відновлення (*любка дволиста*, *коручка морозниковидна*, *плаун колючий*).

- Основними загрозами залишаються рекреаційне навантаження, зокрема витоупування трав'яного покриву поблизу туристичних маршрутів, та зміна умов зволоження.

- Ефективність охоронних заходів оцінена як середня: аншлаги оновлено, проте відсутня системна співпраця з науковими установами.

ОЦЗ 2. Екосистеми та їхні мозаїки ландшафтного рівня. Цілісні лісові ландшафти, великі екосистеми ландшафтного рівня та мозаїки екосистем, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях та містять життєздатні популяції переважної більшості природно притаманних їм видів, з природними структурами їх розповсюдження та рясності.

- Не ідентифіковано.

ОЦЗ 3 – Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми.

- Під час обстежень відзначено, що дещо покращився стан кормових баз для копитних тварин і хижих птахів на території Привітнянського та Недашківського лісництв.

- Лісові насадження в межах Смарагдової мережі утримуються в задовільному стані, що забезпечує збереження оселищ.

ОЦЗ 4 – Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих ґрунтів і схилів.

- Лісові насадження в прибережних смугах утримуються в задовільному стані, що забезпечує захисну функцію, в тому числі проти ерозії.

- Ефективність охоронних заходів — висока.

ОЦЗ 5 – Потреби громади. Ділянки та ресурси, визначальні для задоволення основних потреб місцевих громад або тубільних народів (наприклад, у засобах для існування, лікування, харчування, забезпечення водою), визначені шляхом залучення цих громад або тубільних народів.

- відмічається стабільне антропогенне навантаження;
- ділянки на яких розташовано місця забору питної води збережено у доброму стані.

ОЦЗ 6 – Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної/священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів.

- Підтверджено добрий стан 7 старих сільських кладовищ, що мають культурне значення та 3 релігійних об'єктів (монастирі, скит).

- Оновлені інформаційні стенди, виконано благоустрій територій. Ознак пошкодження чи вандалізму не виявлено.

4. Динаміка стану ОЦЗ (2024–2025)

Категорія ОЦЗ	Тенденція	Основні зміни	Загальна оцінка
ОЦЗ 1	Стабільна	Відновлення трьох локалітетів	Добре
ОЦЗ 2	Не ідентифіковано		
ОЦЗ 3	Стабільна	Об'єкти Смарагдової мережі, в загальному, знаходяться в належному стані	Задовільно
ОЦЗ 4	Стабільна	Насадження забезпечують захисні функції	Задовільно
ОЦЗ 5	Стабільна	Позитивна динаміка стану водних джерел.	Добре
ОЦЗ 6	Стабільна	Вандалізму не виявлено.	Добре

5. Висновки щодо ефективності стратегій збереження

1. Загальна система моніторингу після впровадження Методичних вказівок значно покращила якість збору інформації.

2. Заходи з охорони ОЦЗ 1 та 3 категорій діють частково ефективно — рекомендовано встановити додатковий сезонний контроль на виявлених ділянках і продовжити співпрацю з УкрНДІЛГА.

3. Стан ОЦЗ 4–6 категорій загалом добрий, завдяки системності спостережень і своєчасному реагуванню лісничих на локальні загрози.

4. Основна динаміка природних процесів стабільна, негативних тенденцій не виявлено.

5. Для підвищення достовірності результатів варто активніше використовувати картографічну базу (ГІС) для фіксації координат об'єктів та динаміки їхнього стану.

6. Рекомендації

- У 2026 році провести повторну інвентаризацію рідкісних видів з залученням науковців.
- Розширити перелік ділянок ОЦЗ 1 категорії у випадку виявлення рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою або зникають.

- Забезпечити навчання персоналу з питань фотофіксації та використання ГІС-технологій.
- Продовжити практику щорічного узагальнення результатів у *Звіті про моніторинг соціально-екологічних впливів господарської діяльності*.

Загальний висновок

Стан особливо цінних для збереження лісів ДП “Малинський лісгосп АПК” ЖОКАП «Житомироблагроліс» у 2025 році оцінюється як задовільний із позитивною тенденцією. Застосовані стратегії збереження є в цілому ефективними, однак потребують подальшого удосконалення у частині методів фіксації та аналізу даних.

Підготував:

Нач. відділу ЛГ

Тарас ЯКИМЧУК